

2017|06|22-23

1. MŰVÉSZETPEDAGÓGIAI KONFERENCIA

ELTE
TERMÉSZETTUDOMÁNYI KAR
BUDAPEST

A KONFERENCIA ÉS WORKSHOP RÉSZLETES PROGRAMJA

2017. JÚNIUS 22.

Művészetpedagógiai Konferencia (MPK), 1. nap

8:00 - 18:00: **REGISZTRÁCIÓ** földszint, Gömb Aula

10:00 - 10:45: **MEGNYITÓ** Harmónia terem, -1.85 terem

PATKÓS ANDRÁS fizikus akadémikus,
az MTA tantárgy-pedagógiai kutatási programjának vezetője,
KOCSIS MIKLÓS,
Magyar Művészeti Akadémia, Művészetelméleti és Módszertani Intézet,
KÁRPÁTI ANDREA,
MTA-ELTE Vizuális Kultúra SzKCs, a konferencia elnöke,
Elnök: **FARKAS ÁDÁM** szobrászművész, professzor emeritus,
Magyar Képzőművészeti Egyetem

PLENÁRIS ELŐADÁSOK

10:45 - 11:45: *Műveltség és iskola: a magyar közoktatás problémái és perspektívái.* Harmónia terem, -1.85 terem

CSAPÓ BENŐ egyetemi tanár, intézetigazgató,
Szegedi Tudományegyetem, BTK, Neveléstudományi Intézet

11:45 - 13:00: *Zene és egészség – kutatások a művészetek epigenetikai hatásáról.*
Harmónia terem, -1.85 terem

FALUS ANDRÁS akadémikus,
az MTA-SE Egészségnevelés Kortárs-Oktatással Kutatócsoport vezetője,
Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kar Genetikai, Sejt- és
Immunbiológiai Intézet

13:00 - 14:00: **EBÉDSZÜNET** földszint, Gömb Aula

14:00 - 14:30: **KIÁLLÍTÁS MEGNYITÓK** földszint, Gömb Aula

BERING, KUNIBERT:

A düsseldorfi művészeti akadémia történeti gyűjteményének kiállítása

BAKOS TAMÁS, ELTE Tanító És Óvóképző Kar:

Bálványos Huba művészetpedagógiai munkássága

SZALAY JÓZSEF, Magyar Rajztanárok Országos Szövetsége, MROE és

ZOMBORI BÉLA, KAPTÁR Ifjúsági Vizuális Művészeti Műhelyarchívum:

Rajz OKTV 2017, „A tudomány élménye”

ZELE JÁNOS és GARAMVÖLGYI BÉLA, Budapesti Fazekas Mihály Gimnázium:

Fővárosi Rajzversenyek

HOLLÓ-SZABÓ FERENC, ELTE TTK:

a Magyar Matematikai Múzeum kiállítása

14:30 - 16:00: **SZEKCIÓ ELŐADÁSOK 1.**

Tudomány és művészet: 0.60. terem

Tematikus előadások: Új paradigmák az integratív művészetpedagógiában

Elnök: **LEHMANN MIKLÓS, ELTE Tanító- és Óvóképző Kar**

LEHMANN MIKLÓS, ELTE Tanító-és Óvóképző Kar:

Web 2-es népi kultúra: művészetpedagógiai vonatkozások.

MÁNYOKI ENDRE, Magyar Képzőművészeti Egyetem:

A Barlang fénye - Filozófiai alaphelyzetek művészetpedagógiai elemzése.

BREDÁCS ALICE, Pécsi Tudományegyetem, Művészeti Kar és MTA-ELTE Vizuális Kultúra SzKCs:

A pozitív pszichológia pedagógiai és művészetpedagógiai aspektusai és a szemléletváltás igénye.

HANTOS KÁROLY, Magyar Képzőművészeti Egyetem:

A 2014-15 évi „Művészeti és művészettel nevelés” című multidiszciplináris művészeti szakmódszertani kutatási program ismertetése.

Vizuális nevelés: 0.65. terem

Tematikus előadások 1: A vizuális képességek fejlődésének vizsgálata, 1.

Elnök: **GYEBNÁR VIKTÓRIA, MTA-ELTE Vizuális Kultúra SZKCS**

PÁSZTOR ATTILA, MTA-SZTE Képességfejlesztés Kutatócsoport; BABÁLY

BERNADETT, SZIE Ybl Miklós Építéstudományi Kar és MTA-ELTE Vizuális Kultúra

SzKCs; SIMON TÜNDE, SZTE Neveléstudományi Doktori Iskola és MTA-ELTE

Vizuális Kultúra SzKCs; TÓTH ALISA, SZTE Neveléstudományi Doktori Iskola

és MTA-ELTE Vizuális Kultúra SzKCs: A kombinatív és a vizuális képességek összefüggései 5. osztályban – egy pilot vizsgálat eredményei.

TÓTH ALISA, SIMON TÜNDE, PÁSZTOR ATTILA: *Az online színpercepció és vizuális kommunikáció pilot teszteken elért teljesítmények és az iskolai osztályzatok közötti összefüggések vizsgálata.*

BABÁLY BERNADETT: *Téri képességetesztekkel végzett mérések tapasztalatai.*

HORTOVÁNYI JUDIT, Váci Piarista Gimnázium: *Képi szimbólumalkotás és önkifejezés lehetőségei a vizuális nevelésben (a saját fejlesztésű 5-szimbólum rajzi feladatsor pedagógiai alkalmazása).*

Vizuális nevelés – Művészetterápia: 0.87. terem

Szimpozium: GI3-SZ. „MINTHA TÉR”: érzékelés és kapcsolatteremtés a művészetpedagógia és a művészetterápia határán –művészetalapú módszerek egy gyógypedagógus-képző intézményben.

Elnök: KISS VIRÁG, ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar,

opponens: TRENCSENYI LÁSZLÓ, ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kar

1. KISS VIRÁG: *Művészetalapú módszerek.*
2. SÁNDOR KATALIN és TAMÁS KATALIN, ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar: *Színes víz.*
3. VARGA ÁGNES, ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar: *Játsszunk zenét!*
4. HORVÁTH ZSUZSANNA és NOVÁK GÉZA MÁTÉ, ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar: *Két modalitás találkozása: dráma- és mozgásalapú tevékenységek.*

Zenepedagógia: 0.81. terem

Szimpozium: Módszertani kutatások az ének-zene oktatás terén.

Elnök: JANURIK MÁRTA, SZTE Zeneművészeti Kar és MTA SZTE Ének-Zene Szakmódszertani Kutatócsoport

Opponens: KÖRMENDY ZSOLT, LFZE, Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet Tanárképzési Csoport

1. JANURIK MÁRTA és JÓZSA KRISZTIÁN, SZTE BTK, Neveléstudományi Intézet és MTA – SZTE Ének-zene SzKCs: *A zenei percepció korai fejlesztésének lehetőségei – egy négyhónapos fejlesztőprogram tapasztalatai*
2. SURJÁN NOÉMI, SZTE BTK Neveléstudományi Doktori Iskola és MTA - SZTE Ének-zene SzKCs; JANURIK MÁRTA: *A zenei percepció számítógépes és papír-ceruza teszttel való vizsgálatának összehasonlító elemzése*
3. SURJÁN NOÉMI és PETHŐ VILLŐ, SZTE Zeneművészeti Kar és MTA SZTE Ének-Zene SzKCs: *Megújuló énekórák – ritmikai fejlesztés az iskolában*
4. SZABÓ NORBERT, SZTE BTK Neveléstudományi Doktori Iskola, MTA - SZTE Ének-zene SzKCs és SZTE VÁNTUS ISTVÁN Gyakorló Zeneművészeti Szakgimnázium; JANURIK MÁRTA: *Zenesziget applikáció*

16:35 - 18:00: *Matematika és művészet: workshopok a Magyar Matematikai Múzeumban,* 1. emelet, Galéria

1. HOLLÓ-SZABÓ FERENC, ELTE Természettudományi Kar: *Művészethez kapcsolódó matematikai érdekességek.*
2. DÁRDAI ZSUZSA, SAXON SZÁSZ JÁNOS és GONDOS GÁBOR, Élményműhely: *A POLYUNIVERSE JÁTÉKCSALÁD ÉS GONDOS GÁBOR JÁTSZÓHÁZA.*
3. RICHTER ÉVA, SZÉCHENYI ISTVÁN Magyar-Német Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és BÉRCI SZANISZLÓ, ELTE Természettudományi Kar: *Szimmetriák az őskortól napjainkig.*

16:00 - 16:30: **KÁVÉSZÜNET**

földszint, Gömb Aula

16:30 - 18:00: **SZEKCIÓ ELŐADÁSOK 2.**

Vizuális nevelés: 0.65. terem

Tematikus előadások: A Vizuális kultúra tanítása, tehetséggondozás

Elnök: GAUL EMIL, MTA-ELTE Vizuális Kultúra SzKCs

GARAMVÖLGYI BÉLA, Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium: *Vizuális tehetségek képességfejlesztése és kulturális alapú innováció a Fővárosi Rajzversenyen.*

ZOMBORI BÉLA, KAPTÁR Ifjúsági Vizuális Művészeti Műhelyarchívum: *„A tudomány élménye”. Az 2017-es Vizuális kultúra OKTV (Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny) legjobb alkotásaiból.*

FABULYA ZOLTÁNNÉ, SZTE, Juhász Gyula Pedagógusképző Kar: *Balogh Jenő módszertana a kortárs vizuális nevelés tükrében.*

MASCHER RÓBERT, Pető András Főiskola: *A differenciálás művészete a kézműves és művészeti nevelés gyakorlatában.*

Drámapedagógia, színházi nevelés, táncpedagógia: 0.87. terem

Tematikus előadások: Szín-játék

Elnök: NOVÁK GÉZA MÁTÉ, ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar

SÁNDOR ILDIKÓ, Magyar Táncművészeti Egyetem: *Rekonstrukció és adaptáció: énekes népi játékok a művészeti nevelésben.*

VOJTEK ILDIKÓ, Fórum Társulat: *Dráma az idegen nyelvek tanításában.*

KÖRÖMI GÁBOR, ELTE PPK Neveléstudományi Doktori Iskola; Nagy Imre Általános Iskola és AMI: *A magyar gyermekszínházi mozgalom: jelen, múlt, jövő.*

SZENTIRMAI LÁSZLÓ, Eszterházy Egyetem Comenius Campus: *A művészetpedagógiai etikai kérdései és a digitális kultúra*

3. Zenepedagógia: 0.81. terem

Tematikus előadások: Zenepedagógiai kutatások

Elnök: ERDŐS ÁKOS, ELTE BTK Zenei Tanszék

DESZPOT GABRIELLA, LFZE és MTA-LFZE Aktív Zenetanulás Kutatócsoport: *Kutatás közben: az aktív zenetanulási modellek fejlesztéséről és hatásvizsgálatokról. A szakmódszertani leírás kihívásai az új zenepedagógiai programok esetében.*

TISZAI LUCA, SZTE JGYPK Gyógypedagógus-képző Intézet: *Aktív zenehallgatás, mint társas élmény: Kokas Klára módszerének tapasztalatai súlyosan halmozottan fogyatékos nonverbális felnőttek körében.*

BUZÁS ZSUZSA, Pallasz Athéné Egyetem Pedagógusképző Kar; MARÓDI ÁGNES, SZTE Neveléstudományi Doktori Iskola: *10-14 éves tanulók zenei és téri, tájékozódási képességeinek vizsgálata online tesztkörnyezetben.*

ERDŐS ÁKOS, ELTE BTK Zenei Tanszék: *Az énekeltető felelőssége az énekesekkel szemben*

4. Gyermek- és ifjúsági kultúra: 0.89. terem

Tematikus előadások: A gyermek- és ifjúsági kultúra intézményrendszere

Elnök: TRENCSENYI LÁSZLÓ, ELTE Pedagógiai- és Pszichológiai Kar

TRENCSENYI LÁSZLÓ: *A gyermekkultúra neveléstörténeti aspektusa.*

MORVA PÉTER, Hochschule für Musik und Theater, München: *Hagyományos és új utak keresése a fiataloknak szánt zenei ismeretterjesztésben – médiumok szerepe (Pedagógiai elemzés).*

RAFFAY ENDRE, Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kar; NÉMETH SZILVIA, T-Tudok Tudásmenedzsment és Oktatáskutató Központ Zrt.: *Interkulturális tanulás – a Művészeti és Kulturális Nevelés Területén Működő UNESCO Observatóriumok Európai Hálózatának célja és módszerei.*

SOMODY BEÁTA, Lakatos Menyhért Általános Iskola és Gimnázium: *Vizuális Szimbiózis Program, avagy fenntarthatóság művészeti neveléssel*

18:15 - 19:15 MODERÁLT POSZTER BEMUTATÓ

földszint, Gömb Aula

1. Tudomány és művészet

Elnök: , ELTE TTK

KONDOR BOGLÁRKA, ELTE Természettudományi Kar: *Integratív művészetpedagógia a múzeumban: művészetek a természettudományos gyűjteményekben.*

MOLNÁR KRISZTINA, Deák17 Gyermek és Ifjúsági Művészeti Galéria: *Hétköznapi kreatív tudomány a befőttesüvegben (tudomány és művészet határán a kortárs művészet segítségével).*

SVRAKA TAMÁSNÉ, ELTE Tanító és Óvóképző Kar: *A matematika művészet?*

GONDOS GÁBOR, Országos Széchényi Könyvtár: *Kirakójáték-fejlesztés. workshop*

2. Vizuális nevelés

Elnök: PATAKY GABRIELLA, ELTE Tanító- és Óvóképző Kar

BAKI GYÖRGYI, Szacs vay Imre Általános Iskola és Mihai Eminescu Főgimnázium, Nagyvárad / Oradea, Románia és MTA-ELTE Vizuális Kultúra SzKCs: *Tehetségfogalom a művészetpedagógiában*

BAKI GYÖRGYI: *Vizuális kommunikáció a művészetpedagógiában*

GARAI ANNA, Talento-Ház Alapítványi Ó. Ált. Isk. és AMI: *Taktilis érzékelés fejlesztése.*

BÖDÖS ESZTER és RIEDERAUER ANDREA, ELTE Gyakorló Óvoda és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény: *Szemem-Kezem-Nemezem.*

TROJKÓ ILDIKÓ, Újpesti Bródy Imre Gimnázium: *Kreatív fotós gyakorlatok a vizuális nevelésben.*

VARGA VIRÁG és EPLÉNYI ANNA, Magyar Nemzeti Galéria Gyermek- és Ifjúsági Műhely Alapítvány: *ALKOTÁS-ÉLMÉNY-TÁR.*

STYRNA KATALIN, Pécsi Művészeti Gimnázium és Szakgimnázium: *Ajtók, ablakok.*

3. Zenepedagógia

Elnök: ERDŐS ÁKOS, ELTE BTK Zenei Tanszék

FARÁDY KATALIN, Bajai Liszt Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola:

A gyermeki kreativitás fejlesztésének lehetőségei a fuvolaoktatásban vizuális nevelés segítségével.

SZABÓ KATALIN, ELTE Radnóti Miklós Gyak. Ált. Isk. és Gyak. Gimn.:

A tanári és a tanulói attitűd változása a közismereti énekórán.

SZÚCS ANTAL MÓR, ELTE: „Akadálymentesített gitároktatás”

TÓTH SÁRA: *DanceAbility International*

4. Gyermek és ifjúsági kultúra

Elnök: KOLOSAI NEDDA, ELTE Tanító- és Óvóképző Kar

SZARVAS ILDIKÓ, Lauder Javne Zsidó Közösségi Iskola: *Gólem projekt*

és a Lauder Education Advantage Program (LEAP program)

SOLTÉSZNÉ TAKÁR ANITA, Csillagház Általános Iskola: *Komplex művészeti nevelés tantárgy integrációs kísérletei a halmozottan sérültek tanításában.*

MÁTÉ ZSUZSANNA, SZTE JGYPK Művészeti Intézet: *Komplex művészeti*

szakkollégiumi tehetséggondozás művészetpedagógiai vonzatai –

a „Madách-150” és a „Dante-750” szakkollégiumi pályázatunk hallgatói eredményessége kapcsán.

ERDŐS EMESE, Budapest Film Zrt.: *Suli-Mozi: Mit tanít a film? –*

A Budapest Film Zrt. iskolai programja.

PAÁL ZSUZSANNA, Számalk-Szalézi Szakgimnázium: *A kulcstartótól a body arton át a graffitiig.*

SEVELLA ZSUZSANNA, Alap Pedagógiai Központ: *Kincseink a mintáink, mintáink a kincseink.*

18:15 - 19:15: *LÁTÁSSÉRÜLT EMBEREK HOZZÁFÉRÉSE A MŰVÉSZETEKHEZ.*

Kézzelfogható Művészet Mindenkinek: Rendhagyó tárlatvezetés,

KROLL ZSUZSANNA, SZEMEREKI TERÉZ és MÓGA SEBŐK ERZSÉBET

Vakok Szakiskolája és Kézzelfogható Alapítvány.

0.59-es terem

19:30 -20:30: *KAPCSOLÓDÁSOK (Az ELTE BGGYK Dráma és színház a szociális integrációban szakirányú továbbképzés hallgatóinak workshopja),*

Harmónia terem, -1.85. terem

2017. JÚNIUS 23:

1. Művészetpedagógiai Konferencia (MPK), 2. nap

8:00 - 18:00: **REGISZTRÁCIÓ** földszint, Gömb Aula

9:00 - 10:30: **SZEKCIÓ ELŐADÁSOK 3.**

Zene és táncpedagógia: 0.81. terem

Tematikus előadások: Interdiszciplináris művészetpedagógia a koncertteremben

Elnök: **BODNÁR GÁBOR**, ELTE BTK Zenei Tanszék

SOLYMOSI-TARI EMŐKE, LFZE és MMA: *Felfedezőúton – 200 művészeti előadás 60 ezer zuglófi fiatalnak.*

VÁRADI JUDIT, Debreceni Egyetem, Zeneművészeti Kar:
A koncert pedagógia szerepe a zenei felsőoktatásban.

Vizuális nevelés: 0.65. terem

Szimpozium: V2-SZ. A környezetkultúra tanítás szakmódszertani kutatása és fejlesztése

Elnök: **GAUL EMIL**, MTA-ELTE Vizuális Kultúra SzKCs

opponens: **BABÁLY BERNADETT**, SZIE Ybl Miklós Építéstudományi Kar
és MTA-ELTE Vizuális Kultúra SzKCs

1. **GAUL EMIL**, MTA-ELTE Vizuális Kultúra Kutatócsoport: *A környezetkultúra tanítás szakmódszertani megújítása*
2. **MÉSZÁROS ZSUZSANNA**, Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Ált. Isk. és Gim. és MTA-ELTE Vizuális Kultúra SzKCs: *Környezetkultúra tanítása.*
3. **PÓCZOS VALÉRIA**, Budapesti Fazekas Mihály Gyak. Ált. Isk. és Gimn. és MTA-ELTE Vizuális Kultúra SzKCs: *Tárgykultúra tanítása gimnáziumban.*
4. **MÓRICZ LÁSZLÓ PÉTERNÉ**, Lázár Ervin Általános Iskola, Újpest és MTA-ELTE Vizuális Kultúra SzKCs: *Környezetkultúra tanítása általános iskolában.*
BERTA-SZÉNÁSI PANNA, PTE, Bölcsészettudományi Kar: *Építkezve tanítani! – A Hello Wood építészeti projektjeinek vizsgálata a tanári kompetenciák szerint.*

Drámapedagógia: 0.87. terem

Szimpozium: Új színházi nevelési és színház-pedagógiai kutatások.

Elnök: **CZIBOLY ÁDÁM**, InSite Drama,

Opponens: **TRENCSENYI LÁSZLÓ**, ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kar

1. **CZIBOLY ÁDÁM**: *Szimpozium bevezető*
2. **NOVÁK GÉZA MÁTÉ**, ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar:
Alkalmazott színház Magyarországon.
3. **GOLDEN DÁNIEL**, MTA BTK Filozófiai Intézet és Színház- és Filmművészeti Egyetem: *Színházi nevelés Magyarországon.*
4. **TAKÁCS GÁBOR**, Káva Kulturális Műhely: *Terminológiai fogalmak a színházi nevelési programok területén*
5. **CZIBOLY ÁDÁM**: *A színházi nevelési szakmában konszenzushoz közelítő terminológia, minőségbiztosítási rendszer, stratégia kialakítása*

Gyermek- és ifjúsági kultúra: 0.89. terem

Tematikus előadások: Alternatívák a gyermek- és ifjúsági kultúrában

Elnök: KOLOSAI NEDDA, ELTE Tanító-és Óvóképző Kar

SZABÓ (SIPOS) JÚLIA, Budapesti Corvinus Egyetem: *A történetmesélés ereje, dramaturgiai kapcsolat az üzenetben.*

MAGONYNÉ VARGA EMŐKE, SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Kar: *Az interaktív mesekönyv, mint a látás új kulturalitásának műfaja.*

TRENTINNÉ BENKŐ ÉVA, ELTE Tanító- és Óvóképző Kar: *Művészetpedagógiai eszközökkel a tanulási eredmények nyomában*

CZÉKMÁNY ANNA, Petőfi Irodalmi Múzeum: *Vonzások és választások.*

MORAVETZ ORSOLYA, Testnevelési Egyetem, Sporttudományok Doktori Iskola; TIBORI TÍMEA, MTATK Szociológiai Intézet: *A harcművészet integrálásának lehetőségei a különböző előadóművészetek területein.*

PLENÁRIS ELŐADÁSOK

10:35 - 11:25: **PANEL BESZÉLGETÉS:**

A világ új képe a természettudományban és a művészetben és a 21. századi művészetpedagógia 0.65. terem

Természettudományok:

TÉL TAMÁS fizikus, az MTA-ELTE Fizika Tanítása Kutatócsoport vezetője,
SZALAY LUCA vegyész, az MTA-ELTE Kutatásalapú Kémia-tanítás Kutatócsoport vezetője, vagy / és VANCSÓ ÖDÖN matematikus, az MTA-ELTE Korszerű Komplex Matematikaoktatás Kutatócsoport vezetője.

Vizuális nevelés és múzeumi tanulás:

GERMAN KINGA művészettörténész, MOME Elméleti Intézet,
KÁRPÁTI ANDREA pedagógiai kutató, MTA-ELTE Vizuális Kultúra SzKCs

Színház- és drámapedagógia:

TAKÁCS GÁBOR, Káva Kulturális Műhely és NOVÁK GÉZA MÁTÉ, ELTE BGGYK

Zenepedagógia:

BODNÁR GÁBOR, ELTE BTK; GÉVAYNÉ JANURIK MÁRTA, SZTE Zeneművészeti Kara és MTA-SZTE Ének-Zene Szakmódszertani Kutatócsoport;
DESPOT GABRIELLA, LFZE Kodály Intézete, MTA-LFZE Aktív Zenetanulás Kutatócsoport

11:25 - 11:45: **KÁVÉSZÜNET** földszint, Gömb Aula

11:45 - 13:15: **SZEKCIÓ ELŐADÁSOK 4.**

Vizuális nevelés 1: 0.65. terem

Tematikus előadások: A vizuális képességek fejlődésének vizsgálata 2.

Elnök: KÁRPÁTI ANDREA, MTA-ELTE Vizuális Kultúra SzKCs

GAUL-ÁCS ÁGNES, ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kar;
KÁRPÁTI ANDREA: *Óvodás korúak vizuális nyelve egy narratív feladatban.*
LEHOTAKOVA, EVA, KFE Közép-európai Tanulmányok Kara, Nyitra, Szlovákia:
A 6-11 éves gyermekek rajzfejlődése a Szituatív Rajzi Feladatsor alapján
MUHI SÁNDOR, Babes-Bolyai Tudományegyetem, Szatmári Kihelyezett
Tagozat: *A képzőművészeti nevelés és a kézművesség módszertana
tanításának aktuális kérdései a romániai magyar nyelvű
felsőoktatásban.*
GYEBNÁR VIKTÓRIA, MTA-ELTE Vizuális Kultúra SzKCs: *A TCT-DP vizuális
kreativitás teszt validitás vizsgálata vizuálisan tehetségesek körében.*

Vizuális nevelés 2: 0.87. terem

Tematikus előadások: A kortárs művészet pedagógiája és a médiakultúra

Elnök: NAGY IMRE, Magyar Képzőművészeti Egyetem és MTA-ELTE Vizuális Kultúra SzKCs

NAGY IMRE: *Háttér az aktualitás személyes értelmezéséhez és a kortárs művészet tanításához.*

GEISBÜHL TÜNDE, Nagy Imre Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola és MTA-ELTE Vizuális Kultúra SzKCs: *Kortárs vizuális művészet a vizuális kultúra óráján.*

TIMÁR BORBÁLA, Televele Médiapedagógiai Műhely Egyesület:
Média-szövegelés – vizuális pedagógia online térben.

ROZINKA LÁSZLÓ, Ajaki Tamási Áron Ált. Isk. és Alapfokú Műv. Isk.:
Fiatalok digitális képi világa a Vizuális kultúra oktatásában

Zene- és táncpedagógia: 0.81. terem

Tematikus előadások: Innovatív zenepedagógiai programok

Elnök: ERDŐS ÁKOS, ELTE BTK Zenei Tanszék

GERGELY-GÁL ÁGNES és ENYEDI ÁGNES, Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem: *Egy zenei mentor- és gyakorlatvezető tanárképző program kialakítása és tanulságai.*

HEGEDŰSNÉ TÓTH ZSUZSANNA, ELTE Tanító- és Óvóképző Kar: *Zenébe ágyazott tudás – egy innovatív zenepedagógiai program bemutatása.*

SZŰCS ANTAL MÓR, ELTE Neveléstudományi Doktori Iskola; VÁNYI ÁGNES, Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat: *A Mesezene módszer bemutatása.*

13:15 - 14:00: **EBÉDSZÜNET**

földszint, Gömb Aula

14:05 - 16:00: **SZEKCIÓ ELŐADÁSOK 5.**

Művészetterápia: 0.81

Elnök: **KISS VIRÁG**, ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar

KISS VIRÁG, ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar: *Képregény-terápia: művészeti projekt a Tiszta Szívvel című filmben.*

FODOR ILDIKÓ, Éltés Mátyás EGYMI: *Az AGRESSZIÓ művészeti, pszichiátriai megközelítése, megjelenése hátrányos helyzetű gyermekek rajzain.*

PLATTHY ISTVÁN, Baranya MGYK Pécsi Gyermekotthon és a Csontváry Képzőművészeti Stúdió Egyesület: *Népművészeti formák és szimbólumok a művészetterápiás folyamatban a Baranya Megyei Gyermekvédelmi Központ pécsi gyermekotthonában*

TAMÁS KATALIN, ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar: *„Jó volt, mert tudtam a fantáziámat használni”. Művészeti munka egy speciális szükségletű fiatalemberrel.*

VÁRNAI ZSUZSANNA, Farkasréti Általános Iskola: *Művészettel nevelés és művészetterápia a közoktatásban – érintkezési pontok és határvonalak.*

Tudomány és művészet: 0.60. terem

Tematikus előadások: Művészet, tudomány, pedagógia

Elnök: **BÉRCZI SZANISZLÓ**, ELTE TTK, Matematikai Múzeum

KOVÁCS ANDREA: Trafó Kortárs Művészetek Háza: *smART! program*

KOMPORDAY DÓRA, MOME Digital Craft Lab: *Be STEAM! – A város, mint osztályterem*

RICHTER ÉVA, Széchenyi István Német-Magyar Két Tanítási Nyelvű Ált. Isk.: *Díszítőművészet és matematika egybefonódása egy őskori eredetű mintakincsben*

16:00 - 16:30: **KÁVÉSZÜNET** földszint, Gömb Aula

16:15 - 16:25: **KIÁLLÍTÁS MEGNYITÓ** földszint, Gömb Aula

DARVAS GYÖRGY, a Nemzetközi Szimmetria Egyesület tiszteletbeli elnöke *megnyitja az Élményműhely Matematikai – Művészeti kiállítását.*

16:30 - 18:00: **MATEMATIKA ÉS MŰVÉSZET:**
workshopok a Magyar Matematikai Múzeumban,
földszint, Gömb Aula

RICHTER ÉVA, **BÉRCZI SZANISZLÓ**: *Szimmetriák az őskortól napjainkig.*

16:30 - 17:30: MODERÁLT POSZTER BEMUTATÓ

földszint, Gömb Aula

Vizuális nevelés

Elnök: SIMON TÜNDE, MTA-ELTE Vizuális Kutúra SzKCs

BENKŐ CSILLA JUDIT és ERCSÉNYI JUDIT, Hunyadi Mátyás Általános Iskola:
Mást- másképp.

SZALAY IGNÁC, ELTE-Savaria Egyetemi Központ:
Digitális eszközök a művészetoktatásban.

BÍRÓ ILDIKÓ, Szeged és Térsége Eötvös József Gimnázium Szatymazi Általános
Iskolája: *A digitális médiumok integrálási lehetőségei a rajz és vizuális
nevelésben – nemzetközi kitekintés.*

KLIMA GÁBOR, Eötvös József Gimnázium: *A 21. század képi nyelvének
tanítása a középiskolában: a vizuális média integrálása a vizuális
kultúra tantárgy tananyagába.*

PÓK TÍMEA, Kőbányai Szent László Gimnázium: *Kortárs képzőművészetre
épülő vizuális kultúra tanítás.*

PAÁL ZSUZSANNA, Számalk-Szalézi Szakgimnázium:
Intermediális, participation culture művészeti projekt

SCHÄCHTER BEÁTA, XXII. kerületi Egyesített Óvoda: *Figyelemzavaros
gyerekek fejlesztésének lehetőségei a batikolás technikájával.*

FODOR ILDIKÓ, Éltés Mátyás EGYMI: *A háromnyelvű János vitéz története*

NAGY ILDIKÓ MÁRIA, Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XIV. Kerületi
Tagintézménye: *Kreativitás, szabad alkotás tradicionális és digitális
eszközökkel a kisgyermekkor vizuális tevékenységben.*

SÁNDOR KATALIN, ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar:
Híd festékből, ecsetből.

NÁDUDVARI GABRIELLA, SZTE JGYPK Alkalmazott Egészségtudományi és
Egészségfejlesztési Intézet: *A stíluskommunikáció, mint önmegalkotó
művészeti tevékenység.*

16:30 - 18:00: MŰHELYMUNKÁK

földszint, Gömb Aula

Matematika és művészet: az Élményműhely workshopja

LAKOS DÁNIEL Logifaces-e, GONDOS GÁBOR kirakói, SAXON SZÁSZ JÁNOS
Poliuniverzuma, 4dframe, Itsphun, Jomili, és a caraWonga szőnyegek.

Connected Bodies: bioszenzor stand

HARSÁNYI RÉKA, SZŰCS DÓRA IDA, KOVÁCS ANDREA

Connected Bodies: SZÜLETÉS táncprodukció a kiállítóterben

HARSÁNYI RÉKA, SZŰCS DÓRA IDA: *Connected Bodies: Születés.*

A vizuális kultúrát tanító pedagógusok helye és szerepe a tanuló szakmai közösségek építésében.

0.60. terem

SIMON TÜNDE workshopja

2017. JÚNIUS 23.

ELTE Workshop for Arts Education (EWAE), Day 1

Az előadásokat az 1. Művészetpedagógiai Konferencia résztvevői is meghallgathatják.

PLENÁRIS ELŐADÁSOK

Elnök: **KÁRPÁTI ANDREA**, MTA-ELTE Vizuális Kultúra Szakmódszertani Kutatócsoport

14:00 - 15:10: *Youth visual culture practices and their relevance for art education in Finland. (Az ifjúsági vizuális kultúra relevanciája a finn művészetpedagógiában)*, 0.65. terem

MIRA KALLIO-TAVIN, Head of InSEA Finland and the Nordic Visual Studies and Art Education (NoVA), Senior Lecturer, School of Arts, Design and Architecture, Aalto University, Helsinki. (Angol nyelven).

15:20 - 16:05: *Cultural heritage and functionality of music education. (Kulturális örökség és funkcionalitás a zenepedagógiában)*
0.65. terem

DAMIEN SAGRILLO, Professor of Music, University of Luxemburg, Faculty of Arts, Research Centre for Politics, Social Institutions and Spaces (IPSE), Luxemburg. (Angol nyelven).

16:05 - 16:25: **KÁVÉSZÜNET** földszint, Gömb Aula

PLENÁRIS ELŐADÁSOK

Elnök: **GAUL EMIL**, MTA-ELTE Vizuális Kultúra Szakmódszertani Kutatócsoport

16:25 - 17:20: *Ecology of the Soul: The Necessity of Drama Education in the XXI Century. (A lélek ökológiája: a drámaoktatás szükségessége a 21. században)*
0.65. terem

SANJA KRSMANOVIĆ TASIĆ, President, General Meeting Committee of the International Drama/Theatre and Education Association (IDEA) and Centre for Drama in Education and Art (CEDEUM), artistic director, Hleb Teatar. (Angol nyelven).

17:20 - 18:15: *Curricular challenges in art education and curriculum (re)development in the Netherlands. (Tantervi kihívások a vizuális nevelésben és tanterv (újra)tervezés Hollandiában)* 0.65. terem

VIOLA VAN LANSCHOT HUBRECHT, curriculum expert for Arts Education Netherlands Institute for Curriculum Development (SLO), Enschede. (Angol nyelven).

16:15 - 16:25: **EXHIBITION OPENING**

földszint, Gömb Aula

GYÖRGY DARVAS, Honorary President of International Symmetry Association opens Experience Workshop's Math-Art Exhibition (Magyar és angol nyelven).

16:30 - 18:00: **MATHEMATICS AND ARTS:
EXPERIENCE WORKSHOP IN THE EXHIBITION AREA**

földszint, Gömb Aula

DÁNIEL LAKOS: *Logifaces*; GÁBOR GONDOS: *Art Puzzles*; JÁNOS SAXON SZÁSZ: *Poliuniversum, 4dframe, Itsphun, Jomili, and the caraWonga carpets*. (Matematika és művészet: az Élményműhely kiállítása és workshopja a kiállítóterben. Magyar és angol nyelven).

16:30 - 18:00: **VISUAL CULTURE IN EDUCATION –
POSTER PRESENTATION AND EXHIBITIONS**

földszint, Gömb Aula

Posters in English:

TÓTH, ALISA, MTA-ELTE, SZTE Neveléstudományi Doktori Iskola: *Computer-based assessment of children's colour perception and interpretation*.

KOVÁCS, HAJNALKA, PAE Pedagógusképző Kar: *Digital and traditional media images in child art – a longitudinal study*.

PRÓNAY, BEÁTA; KOVACS, KRISZTINA; GOMBÁS, JUDIT ELTE University Disability Center and Somorjai, Ágnes, Vakok Iskolája: *Access for Museum Education for Those with Visual Impairment*.

MASCHER, RÓBERT, Pető András Főiskola: *Training practice and higher education – regularly updated visual education*.

Exhibitions:

BERING, KUNIBERT Kunstakademie Düsseldorf and STRÖTER-BENDER, JUTTA Universität Paderborn. *Kunst: Children's Drawings: Ideas of the World. Exhibition of the Academy of Fine Arts, Dusseldorf, Germany*
Mathematics and Art – and exhibition of the Experience Workshop, Pécs, Hungary
"The Experience of Science" – selected works of the National Student Art Competition by ZOMBORI, BÉLA, Budapest, Hungary

The Budapest Visual Arts Competition by GARAMVÖLGYI, BÉLA and ZELE, JÁNOS Budapest, Hungary

Art therapy projects by FODOR, ILDIKÓ, Pécs, Hungary

Huba Bálványos and his work by BALOGH, TAMÁS

Jenő Balogh and the history of Hungarian art education in the second half of the 20th century by FABULYA, ZOLTÁNNÉ

16:30 - 18:00: **APPLIED THEATRE IN EDUCATION WORKSHOP**

JICMAN, ANDREA, DARIE, BOGDANA and SEHLANEC, ROMINA, National University of Theatre and Film I.L.Caragiale Bucharest,

Harmónia terem, -1.85

18:30 - 19:30: **RELEVANCE OF ARTS ON COGNITIVE FUNCTIONING.**

(A művészetek relevanciája az agyműködés szempontjából),

Harmónia terem, -1.85

FREUND TAMÁS, egyetemi tanár, az MTA rendes tagja, az MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézetének igazgatója. (Angol nyelven. Közös program az 1. EWAE Workshoppal).

19:30 -20:00: **A 2017-ES MŰVÉSZETPEDAGÓGIAI
KONFERENCIA ZÁRÁSA,
A 2018-AS, 2. MŰVÉSZETPEDAGÓGIAI
KONFERENCIA MEGHIRDETÉSE.**

Harmónia terem, -1.85

KÁRPÁTI ANDREA, ELTE TTK, a 2017-es konferencia elnöke,
BORSODI CSABA, az ELTE Bölcsészettudományi Kara mb. dékánja és
BODNÁR GÁBOR, ELTE BTK, a 2018-as konferencia elnöke.

20:00 -21:00: **KONCERT AZ ELTE BTK
ZENEI TANSZÉKE SZERVEZÉSÉBEN**

Harmónia terem, -1.85

2017. JÚNIUS 24

ELTE Workshop for Arts Education (EWAE), Day 2

8:00 - 10:00: **REGISTRATION** földszint, Gömb Aula

PLENÁRIS ELŐADÁSOK

Elnök: GÉVAY JANURIK MÁRTA, MTA-SZTE Music Education Research Group

9:00 - 10:00: *The Musical Brain: Learning and Memory,*
0.65 terem

KATIE OVERY, Director, Institute for Music in Human and Social Development,
(IMHSD), Reid School of Music, University of Edinburgh

10:05 - 11:00: *The Common European Framework for Visual Literacy: Structure,
content and its potentials for other fields of aesthetic education,*
0.65 terem

ERNST WAGNER, Founding Chair of the European Network of Visual Literacy
(ENViL), Academy of Fine Arts, Munich / UNESCO Chair in Arts and Culture in
Education, University of Erlangen.

11:00 - 11:15: **COFFEE BREAK** földszint, Gömb Aula

PLENÁRIS ELŐADÁSOK

Elnök: LEE, BOO YUN, Department of Applied Art, College of Education, Hanyang University

11:15 - 12:15: *Heat up the STEAM! Mathematics and arts learning with hands-on tools and technology in multi- and transdisciplinary context,*
0.65 terem

by KRISTÓF FENYVESI, University of Jyväskylä, STEAM Transdisciplinary Learning & Contemporary Culture Studies, Department of Art and Culture Studies, Finland and The Bridges Organization and ZSOLT LAVICZA, University of Cambridge, Faculty of Education, Queens' College, UK, Johannes Kepler University, STEM Education Centre, Linz, Austria and International GeoGebra Institute)

12:15 - 13:00: *„Aesthetic Bildung”: rising to the challenge of learning within a multi-dimensional systemic framework,*
0.65 terem

GERHARD HOFBAUER, President, International Association for Polyaesthetic Education

13:00 - 14:00: **LUNCH** földszint, Gömb Aula

14:00 - 15:30: **MATHEMATICS AND ART:
WORKSHOPS AT THE HUNGARIAN MATHEMATICS MUSEUM**
1. emelet, galéria

ZSUZSA DÁRDAI, JÁNOS SAXON SZÁSZ and GÁBOR GONDOS present the PolyUniverse toy family in practice.

14:00 - 15:30: **THEMATIC PAPER PRESENTATION SESSIONS
AND WORKSHOPS 1**

Science and arts: 0.60. terem

Thematic Papers: The “A” in STEAM: educational challenges

Elnök: LEE, BOO YUN, Department of Applied Art, College of Education, Hanyang University

LEE, BOO YUN, Department of Applied Art, College of Education, Hanyang University: *A Study on STEAM Education in Korea.*

KAPOSI, DORKA, Deák17 Gallery for Children and Youth Art: *Everyday Creative Science in a Glass Jar: on the boundary of science and art with the help of contemporary art*

KOVÁCS ANDREA: Trafó House of Contemporary Arts: *smART! PROGRAM*
Bagota, Mónika, ELTE, Faculty of Primary and Pre-School Education: *Beauty – Game – Mathematics.*

Visual arts, design and media 1: 0.65

Thematic papers: Visual skills assessment: new models for 21th century „child art“

Elnök: VAN LANSCHOT HUBRECHT, VIOLA

BERING, KUNIBERT, Kunstakademie Düsseldorf and Ströter-Bender, Jutta, Universität Paderborn: *Children's Drawings: Ideas of the World*

KÁRPÁTI, ANDREA, Visual Culture Research Group of the Hungarian Academy of Sciences and ELTE University and GAUL-ÁCS, ÁGNES, Visual Culture Research Group of the Hungarian Academy of Sciences and ELTE University and ELTE Doctoral School of Education: *From representation to expression: visual language development in Kindergarten.*

LEHOTAKOVA, EVA, Constantine the Philosopher University, Nitra, Slovakia: *Intelligence and emotion in the drawings of Slovakian village and city children*

KOVÁCS, HAJNALKA, Pallas Athéné University, Faculty of Education, and KÁRPÁTI, ANDREA: *Digital and traditional media images in child art*

Music and dance education, 0.81. terem

Thematic papers: New methods for 21th century music education

Elnök: BODNÁR, GÁBOR

SURJÁN, NOÉMI, University of Szeged, Doctoral School of Education and MTA-SZTE Music Education Research Group; PETHŐ, VILLÓ and JANURIK, MÁRTA, University of Szeged, Faculty of Music MTA-SZTE Music Education Research Group: *Improvement in first graders' rhythm ability in the music classroom.*

SZABÓ, NORBERT University of Szeged, Faculty of Music, Doctoral School of Education and MTA-SZTE Music Education Research Group, JANURIK, MÁRTA, JÓZSA, KRISZTIÁN, University of Szeged, Faculty of Arts, Institute of Education and MTA-SZTE Music Education Research Group; BUZÁS, ZSUZSA, Pallas Athene University. Pedagogical Faculty and MTA-SZTE Music Education Research Group: *Overview of Music Island Computer Application.*

BODNÁR, GÁBOR, ELTE, Faculty of Arts, Department of Music: *Path to creativity and free self-expression for all the layers of society: the Psalmus Humanus Integrated Arts Education Program.*

Theatre and drama, 0.87. terem

Thematic papers 1: Applied drama and movement

Elnök: GÉZA NOVÁK, ELTE Faculty of Special Education

CSEREKLYE, ERZSÉBET, ELTE, Institute of Intercultural Psychology and Education; SOMOGYI, BEÁTA, Opening Round Central European School of Playback Theatre ELTE PPK IPP: *Applied theatre in teaching multicultural education theory.*

KOMÁR, ZITA, Corvinus University Budapest: *The art of rhetoric: speaking out – standing out – stepping out.*

NOVÁK, GÉZA MÁTÉ, ELTE, Bárczy Gusztáv Faculty of Special Education: *Learning Through Drama and Applied Theatre.*

JICMAN, ANDREEA, DARIE, BOGDANA and SEHLANEC, ROMINA, National University of Theatre and Film I.L.Caragiale Bucharest:
Applied Theatre in Education

Child and youth culture: 0.89. terem

Symposium: BaGMIVI for educators, museum staff and education of individuals with visual impairment. An ERASMUS + project.

Elnök: PRÓNAY, BEÁTA, ELTE University, Bárczi Gusztáv Faculty of Special Education

1. GOMBÁS, JUDIT, ELTE Bárczi Gusztáv Faculty of Special Education: *A low-vision visitor's first-hand experiences in museums.*
2. KOVÁCS, KRISZTINA, ELTE Chancellery: *Overview of the BaGMIVI Erasmus + Project.*
3. PRÓNAY, BEÁTA: *Supporting individuals with disabilities for visiting museums in Hungary.*

FLAMICH MARIA, Primary School for the Blind; HOFFMANN RITA, freelance art educator: *Miser/Abling Images*

15:30 - 15:45: **COFFEE BREAK** földszint, Gömb Aula

15:45 - 17:15: THEMATIC PAPER PRESENTATION SESSIONS AND WORKSHOPS 2

Visual arts, design and media 2, 0.65. terem

Thematic papers: Interpreting the past, understanding the present and exploring the future

Elnök: BERING, KUNIBERT, Kunstakademie Düsseldorf

ENDRŐDY-NAGY, ORSOLYA, ELTE, Faculty of Education and Psychology: *Visuality in History of Childhood - a case study.*

GAUL, EMIL, Visual Culture Research Group of the Hungarian Academy of Sciences and ELTE University: *Design Education – how do we think about it nowadays?*

KOMPORDAY, DÓRA, MOME Digital Craft Lab, KOVÁCS, ANDREA, Let it Be! art agency: *Be STEAM! The city as a classroom.*

KAFKOVÁ, HELENA, Charles University, Faculty of Education: *Visual arts education and second language acquisition – theoretical background and research of subject integration*

Visual arts, design and media 3, 0.81. terem

Thematic papers: Artists' and teachers' identities and their effect on methodological models

Elnök: PATAKY, GABRIELLA ELTE, Faculty of Primary and Pre-School Education

NÉMETH, SZILVIA, T-Tudok Knowledge Management and Educational Research Centre. and RAFFAY, ENDRE, University of Pécs, Faculty of Arts: *Artists matter – the first Hungarian results of OECD project on assessing progression in creative and critical thinking skills in education.*

AKROFI KWABENA BAAFI, RICHARD and ABDALHAMID, AL AHMAD, ELTE Doctoral School of Education: *Professional identity of the art teacher.*

PAVLOU, VICTORIA: *Pedagogy in motion: exploring animation for visual literacy development in primary education*

KLIMA, GÁBOR, Eötvös József Gimnázium: *Museum Education of Contemporary Fine Art.*

Child and youth culture: 0.89. terem

Thematic papers: Arts as therapy

Elnök: KISS, VIRÁG, ELTE Bárczi Gusztáv Faculty of Special Education

SZARVAS, ILDIKÓ, Lauder Javne Jewish Community School: *Gólem projekt és a Lauder Education Advantage Program (LEAP program).*

TISZAI, LUCA, Szeged University, Juhász Gyula Faculty of Education: *Draw a person with disability- Measuring attitudes towards disability with projective drawing tests.*

KISS, VIRÁG: *Art based methods.*

VÁRNAI, ZSUZSA, Farkasrét Primary School: *Education through Art and Art Therapy in The Public School System - Meeting Points and Borderlines*

17:15 - 17:30

CLOSURE OF EWAE 2017, INAUGURATION OF EAWA 2018

0.65. terem

ANDREA KÁRPÁTI, Chair, Visual Culture Research Group of the Hungarian Academy of Sciences and ELTE University, GÁBOR BODNÁR, Associate Professor and Chair, Department of Music Education, Faculty of Arts, ELTE University, Budapest.